

Posudek bakalářské práce

Kristýna Radostová

Národní galerie v Praze a její návštěvníci v letech 1967 - 1990

Dějiny Národní galerie v Praze (dále jen NG), nejvýznamnější veřejné umělecké sbírky na našem území, se počínají již na konci 18. století, kdy se nevelká skupina vlastenecky smýšlející aristokracie rozhodla založit Společnost vlasteneckých přátel umění, která následně zřídila obrazárnu (1796), uvedla v život výtvarnou akademii (1799) a o něco později zavedla u nás dosud neznámý fenomén veřejně přístupných uměleckých výstav (1821). Zatímco vývoj Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění do roku 1918 a také činnost Moderní galerie (další předchůdkyně dnešní NG, působící v letech 1902 - 1942) známe dnes vcelku podrobně, novější období - po roce 1945 - zůstává poznáno zcela nedostatečně. S výjimkou stručného úvodu Jiřího Kotalíka k publikaci, představující nejvýznamnější díla Sbírký starého umění NG (Praha 1984), nemáme dosud jedinou práci, která by se systematicky věnovala této epoše v dějinách naší největší veřejné umělecké sbírky. Nejde ovšem - bohužel - u nás o situaci výjimečnou. Podobně dnes stále neznáme vývoj Národního muzea, Národního divadla, Národní knihovny, České filharmonie či dalších vrcholných kulturních a uměleckých institucí ve druhé polovině 20. století. Publikovány byly dosud pouze souhrnné práce o vztahu politiky a kultury v počátečním období komunistické diktatury, zejména zásluhou Jiřího Knapíka (Únor a kultura. Sovětizace české kultury 1948-1950, Praha 2004; V zajetí moci. Kulturní politika, její systém a aktéři 1948-1956, Praha 2006) a Alexeje Kusáka (Kultura a politika v Československu 1945-1956, Praha 1998).

Z těchto důvodů je třeba ocenit odvahu Kristýny Radostové, že se nebojácně pustila do tématu, při jehož zkoumání se nemohla opřít o žádné předchozí práce. Předmětem jejího zájmu se stala výstavní činnost NG v letech 1967 - 1990, tedy v době působení Jiřího Kotalíka ve funkci ředitele NG. Stejně tak oceňuji dobrou teoretickou přípravu celé práce a dobře zvládnutou metodologickou část. Jako adekvátní lze hodnotit také rozčlenění výstav pořádaných NG do čtyř skupin na s. 21 (výstavy starého umění, výstavy moderního umění (tedy umění 19. a 20. století), výstavy přejaté ze zahraničí a výstavy motivované politicky), i když by snad bylo žádoucí větší zdůvodnění takového rozčlenění.

Nedostatky práce Kristýny Radostové vidím zejména v málo početném souboru výstav, které analyzovala podrobněji - z každého výše uvedeného typu to je jen jedna výstava (konkrétně výstava Albrechta Dürera (uspořádaná 1971), souborná přehlídka díla Josefa

Mánesa (1971), výběr děl moderních mistrů sbírek Guggenheimova musea v New Yorku (1988) a konečně expozice Umění vítězného lidu (1978). Takto málo početný soubor i při dobře zvládnuté analýze návštěvnického ohlasu jen těžko může vypovídat o dynamice vývoje výstavní činnosti NG, o jeho proměnách v závislosti na kulturním a společenském vývoji Československa od konce 60. do závěru 80. let 20. století. Namísto soupisu vybraných výstav NG z let 1967 - 1990 (tabulka 2, s. 47 a dále) by bylo lepší podat přehled všech výstav a rozčlenit je podle výše vymezených typů, aby byl zřejmý jejich poměr. Bez toho nemohla autorka dospět k nějaké obecnější charakteristice výstavní činnosti NG.

V práci lze zaznamenat také několik nepřesností či formulačních neobratností. Tak např. nelze souhlasit s tím, že kubistická díla ze sbírky Vincence Kramáře obohatila sbírky Obrazárny SVPU (s. 12), neboť sbírka tohoto předního odborníka a sběratele přešla do NG teprve na přelomu 50. a 60. let. Poněkud nešťastná je formulace na s. 11: „Počátky Obrazárny jsou spjaty s problémy o jejím umístění“, na s. 33 nelze grafické listy Albrechta Dürera označit za jeho monografie. Jako nadbytečný hodnotím seznam autorů k výstavě děl z Guggenheimova muzea (Tabulka 4, s. 54) a také uvádění tiskárny v bibliografických údajích jednotlivých publikací (passim).

Celkově mám bakalářskou práci Kristýny Radostové za přínosnou, dobře odborně zvládnutou, napsanou bez pravopisných chyb či větších formulačních nepřesností a hodnotím ji jako **velmi dobrou**.

v Praze dne 7. června 2012

Mgr. Tomáš Sekyrka